

PATVIRTINTA
Pagėgių savivaldybės
administracijos direktoriaus
2022 m. rugpjūčio 31 d. įsakymu
Nr. A1-645

**FORMALŪJŲ ŠVIETIMĄ PAPILDANČIOUGDYMO
LAISVŪJŲ IMTYNIŲ MEISTRISKUMO UGDYMO PROGRAMA**

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1.	Švietimo teikėjas	Pagėgių savivaldybės meno ir sporto mokykla
2.	Teisinė forma	Savivaldybės biudžetinė įstaiga
3.	Buveinės adresas	Vilniaus g. 46, Pagėgiai, 99288
4.	Programos rengėjas(-ai), kvalifikacija	Evelina Norkienė, mokyklos direktorė Antanas Merkevičius, vyresnysis laisvųjų imtynių mokytojas

II. PROGRAMOS PAVADINIMAS, KRYPTIS, PATVIRTINIMAS, APIMTIS, TRUKMĖ

5.	Programos pavadinimas	Formalųjį švietimą papildančio ugdymo Laisvųjų imtynių meistriskumo ugdymo programa
6.	Programos kryptis pagal Neformaliojo vaikų švietimo krypčių klasifikatorių	Sportas
7.	NŠPR registruotos programos kodas	110501234
8.	Patvirtinimas	Pagėgių savivaldybės administracijos direktoriaus 2022 m. mėn. d. įsakymas Nr.
9.	Programos trukmė	5 metai
10.	Programos apimtis	6 -8 valandos per savaitę

**III. PROGRAMOS TIKSLINĖ GRUPĖ IR PRITAIKYMAS ĮVAIRIŲ UGDYMO SI
POREIKIŲ TURINTIEMS MOKINIAMS**

11.	Tikslinė grupė	Programa skirta mokiniams, besimokantiems pagal bendrojo ugdymo programas.
12.	Mokinių amžius	Į ugdymo programą priimami laisvųjų imtynių pradinio rengimo ugdymo programą baigę ir jos nebaigę 11-17 m. amžiaus mokiniai.
13.	Mokinių atranka	Laisvųjų imtynių pradinio ugdymo programos nebaigusiams mokiniams yra vykdomas bendrojo fizinio pasiruošimo kontrolinių normatyvų testas, kurio tvarka

		reglamentuota mokinių priėmimo į Pagėgių savivaldybės meno ir sporto mokyklą tvarkoje, patvirtintoje Pagėgių savivaldybės tarybos sprendimu. Mokiniai privalo pristatyti sveikatos įstaigos pažymą, kad yra sveiki ir gali treniruotis.
14.	Pritaikymas įvairių ugdymosi poreikių turintiems mokiniams	Mokytojas yra išklausęs 60 val. specialiosios pedagogikos ir specialiosios psichologijos kursą. Priemonės: nuolat atkreipiamas dėmesys į mokinio atliekamą užduotį, naudojamas tarpinis atsiskaitymas atliekant užduotį, naudojami mokytojo ir mokinio susitarimai, organizuojantys dėmesį, naudojamos įvairios paskatinimo priemonės, akcentuojamos sėkmės. Taikomi ugdymo metodai: individualūs pokalbiai su vaikais ir jų tėvais, individualus darbas, supaprastintos/atskiros/specialiai paruoštos užduotys, struktūruota informacija. Programa nėra pritaikyta fizinę negalią turintiems mokiniams.

IV. PROGRAMOS PASKIRTIS, TIKSLAS, UŽDAVINIAI, RENGIMO PRINCIPAI, SUDERINAMUMAS SU BENDROJOUGDYMO PROGRAMA

15. Programos tikslas	Nuosekliai ir sistemingai plėtoti prigimtinius sportinius gebėjimus ir asmenines galias, gilinti laisvųjų imtynių sporto šakos žinias, gebėjimus ir įgūdžius, bendrąsias bei dalykines sportines kompetencijas, siekti sportinio meistriškumo.
16. Programos uždaviniai	1. Sudaryti mokiniams galimybę rinktis savo poreikius ir gebėjimus atitinkančias sportinio ugdymo formas. 2. Plėtoti mokinių sportinius gebėjimus ir raiškos įgūdžius. 3. Ugdyti mokymuisi visą gyvenimą reikalingas dalykines ir bendrąsias kompetencijas - žinių, gebėjimų ir nuostatų visumą, priartinant programos turinį prie gyvenimo aktualijų.
17. Programos rengimo principai	1. Individualizavimo – orientuojamasi į mokinį, jo pasiekimus ir mokymosi ypatumus, individualią gabumų raidą. 2. Šiuolaikiškumo ir dermės – derinamos tradicijos ir ugdymo naujovės. 3. Kūrybingumo ir iniciatyvumo – ugdomas mokinių kūrybinis mąstymas, atsakomybės už savo mokymąsi prisiėmimas, sportinės raiškos pasiekimų pristatymo visuomenei gebėjimai.
18. Programos suderinamumas su bendrojo ugdymo programa	Siekiant užtikrinti sportinio formalųjį švietimą papildančio ugdymo dermę su kitomis formaliojo švietimo sporto krypties programomis, programos trukmė, dalyvių amžius, ugdymo programos rengimo principai ir uždaviniai, struktūra, mokymosi formos, sporto šakų sąrašas, veiklos sritys, mokinių pasiekimai siejami su pagrindinio ugdymo fizinio ugdymo dalyko bendrąja programa.

V. MOKINIŲ PAŽANGOS IR PASIEKIMŲ VERTINIMAS, ĮSIVERTINIMAS, KOMPETENCIJOS, METODAI, MOKYMO APLINKA IR PRIEMONĖS

<p>19. Mokinių pažangos ir pasiekimų vertinimas, įsivertinimas</p>	<p>Mokinių pasiekimų ir pažangos vertinimas yra grindžiamas šiuolaikine mokymosi samprata, amžiaus tarpsnių psichologiniais ypatumais, individualiais mokinio poreikiais, atitinkančiais ugdymo (-si) tikslus, individualios pažangos vertinimo principu - lyginami mokinio pasiekimai su ankstesniaisiais.</p> <p>Mokinių ugdymo pažangai vertinti taikomi ir derinami šie vertinimo metodai-formuojamasis, diagnostinis ir apibendrinamasis:</p> <ul style="list-style-type: none"> - formuojamasis vertinimas atliekamas žodžiu, komentaru nuolat bendradarbiaujant mokiniui ir mokytojui, siekiama pastiprinti daromą pažangą, numatyti perspektyvą, skatinti mokinį analizuoti savo pasiekimus ir kelti sportinio ugdymosi motyvaciją; - diagnostinis vertinimas taikomas, siekiant išsiaiškinti mokinio tam tikro ugdymosi laikotarpio pasiekimus ir pažangą; vertinami mokinių ugdymo pasiekimai pagal mokyklos nustatytą tvarką ir kriterijus; - apibendrinamasis vertinimas taikomas baigus ugdymo metus (pusmetį) ir (arba) visą programą; taikoma įgytų gebėjimų patikrinimo forma (kontroliniai normatyvai, varžybų rezultatai, meistriškumo pakopos) pagal mokyklos nustatytą tvarką ir kriterijus. <p>Mokinių sportiniai pasiekimai vertinami mokslo metų pradžioje, mokslo metų pabaigoje ir, esant poreikiui, bet kuriuo mokslo metų metu.</p> <p>Mokinių meistriškumo rodikliai vertinami vadovaujantis Švietimo, mokslo ir sporto ministro įsakymu patvirtintų sportinio ugdymo organizavimo rekomendacijų priede nustatytais meistriškumo rodikliais bei Mokyklos direktoriaus įsakymu patvirtinta Mokyklos mokinių mokymosi ir pasiekimų pažangos vertinimo tvarka.</p> <p>Mokinių pamokų lankomumas ir pasiekimai yra fiksuojami elektroniniame dienyne.</p> <p>Mokiniai analizuoja ir fiksuoja savo individualią pažangą pagal Mokyklos direktoriaus patvirtintą mokinių individualios pažangos stebėjimo ir fiksavimo tvarką.</p>
<p>20. Ugdomos kompetencijos</p>	<p>Įgyvendinant programą, ugdomos šios kompetencijos:</p> <ul style="list-style-type: none"> - asmeninės (valdyti emocijas, jausmus, ugdytis pasitikėjimą savimi, lyderystę ir t.t.); - pažinimo; - mokėjimo mokytis; - komunikavimo; - socialinės (dalyvauti bendruomenės ir visuomenės gyvenime); - dalykinės (siekti sportinio meistriškumo).
<p>21. Metodai</p>	<p>Naudojami ugdymo metodai: stebėjimas, fiksavimas, analizavimas, vertinimas, aiškinimas, pasakojimas, demonstravimas. Teorija derinama su praktinių</p>

	įgūdžių formavimu. Mokoma individualizuotai, lanksčiai pritaikant užduotis, laiduojančias mokinio gebėjimų plėtotę.
22. Išsilavinimo pažymėjimas	<p>Asmeniui, baigusiam meistriškumo ugdymo programą, Švietimo, mokslo ir sporto ministerijos neformaliojo vaikų švietimo pažymėjimas nėra išduodamas, jei jis neišvyksta iš bendrojo ugdymo mokyklos.</p> <p>Asmeniui, baigusiam pagrindinį ugdymą bendrojo ugdymo mokykloje ir išvykstančiam iš jos, yra išduodamas Švietimo, mokslo ir sporto ministerijos neformaliojo vaikų švietimo pažymėjimas pagal Mokyklos direktoriaus įsakymu patvirtintą neformaliojo vaikų švietimo pažymėjimų ir mokslo pasiekimų pažymų išdavimo tvarką.</p> <p>Asmeniui, išklausiusiam meistriškumo ugdymo programos dalį ir pageidaujanti gauti mokslo pažymą, gali būti išduota Mokyklos mokslo pasiekimų pažyma pagal Mokyklos direktoriaus įsakymu patvirtintą neformaliojo vaikų švietimo pažymėjimų ir mokslo pasiekimų pažymų išdavimo tvarką.</p>
23. Tolimesnis mokymasis	Programą baigusiems mokiniams rekomenduojama sportinį ugdymą tęsti renkantis laisvųjų imtynių meistriškumo tobulinimo ugdymo programą.
24. Programai įgyvendinti turima mokymosi aplinka ir priemonės	Ugdymo programos įgyvendinimui Mokykla pagal panaudos sutartį naudojami Pagėgių Algimanto Mackaus gimnazijos sporto salėmis ir aikštynais, turi visą reikalingą sporto inventorių.

VI. PROGRAMOS SANDARA, TURINYS IR ĮGYVENDINIMAS

25. Programos turinys orientuojamas į mokinio amžių atitinkančių ir visuomenės kaitą atliepančių kompetencijų ugdymą. Ugdymo turinys konkretinamas, išskiriant programos ugdymo turinio dalykus.
26. Tos pačios krypties – laisvųjų imtynių pradinio rengimo, meistriškumo ugdymo ir meistriškumo tobulinimo ugdymo programos yra tarpusavyje susijusios, tęstinės ir viena kitą papildo.
27. Laisvųjų imtynių meistriškumo ugdymo programos sandara:
 - 27.1. sporto teorija;
 - 27.2. sporto praktika;
 - 27.3. varžybinė veikla.
28. Pagrindinės sporto ugdymo formos: teorijos pamokos, praktinės mokomosios pratybos sporto bazėje, dalyvavimas sporto varžybose, gali būti organizuojami seminarai, atviros pamokos, ekskursijos, testai, kontrolinių normatyvų patikrinimai, sporto stovyklos. Vieną ar kitą mokymo formą, mokytojas pasirenka atsižvelgdamas į mokinių individualiuosius bei ugdymo grupių specifinius poreikius.
29. Laisvųjų imtynių meistriškumo ugdymo programos organizavimas:
 - 29.1. programai įgyvendinti sudaromos mokinių grupės vieniems mokslo metams iki spalio 1 d.;
 - 29.2. ugdymo grupės gali būti sudarytos iš vienos lyties sportininkų arba gali būti mišrios;
 - 29.3. mokinių grupės yra mišrios pagal mokymo metus;
 - 29.4. sportininkų skaičius mokymo grupėje nurodomas minimalus (Programos priedas).

- 29.5. dėl mažo mokinių skaičiaus nesusidarius atskirai meistriško ugdymo grupei, ji, mokytojo nuožiūra, gali būti jungiama su laisvųjų imtynių pradinio rengimo arba meistriško tobulinimo grupe;
- 29.6. grupių skaičių ir jų dydį kiekvienais mokslo metais tvirtina Pagėgių savivaldybės taryba;
- 29.7. ugdymo savaitių skaičių per mokslo metus tvirtina Pagėgių savivaldybės taryba;
- 29.8. kiekvienais mokslo metais Mokyklos direktorius tvirtina mokyklos ugdymo planą, kuriame nurodo grupių skaičių, valandų skaičių per savaitę, savaitių skaičių per metus;
- 29.9. pamokų laiką ir vietą nurodo Mokyklos direktoriaus įsakymu patvirtinti pamokų tvarkaraščiai.
30. Programos ugdymo plano rengimas ir derinimas:
- 30.1. programos ugdymo planas rengiamas vieniems mokslo metams, vadovaujantis švietimo, mokslo ir sporto ministro įsakymu parengtomis sportinio ugdymo organizavimo rekomendacijomis bei šia Programa;
- 30.2. programos ugdymo planas yra mokyklos ugdymo plano dalis;
- 30.3. ugdymo plane turi būti nurodyta: sportinio ugdymo programos tikslai ir uždaviniai, sportinio darbo organizavimo formos, metodai, veiklos (pamokos, stovyklos, varžybos, projektai) ir jų trukmė, fizinė aplinka, ugdymo ir ugdymosi priemonės, mokinių vertinimas, pasiekimai, gebėjimai;
- 30.4. rengiant programos ugdymo planą turi būti atsižvelgiama į: mokytojų kvalifikaciją, mokinių specialiuosius poreikius, ugdymo grupių specifinius poreikius;
- 30.5. programos ugdymo planas yra aplebuojamas mokyklos mokytojų taryboje ir patvirtinamas Mokyklos direktoriaus įsakymu;
- 30.6. mokytojai kiekvienais metais rengia metinį varžybų planą, kurį savo įsakymu tvirtina Mokyklos direktorius ir kuris yra metinio mokyklos veiklos plano dalis.
31. Sportinio ugdymo proceso vykdymas:
- 31.1. sportinio ugdymo procesas vykdomas darbo dienomis po bendrojo ugdymo mokyklos pamokų, mokinių atostogų metu, varžybos, išvykos, projektai, stovyklos ir kt. gali būti vykdomos poilsio ir švenčių dienomis
- 31.2. rekomenduojamas varžybų dienų skaičius per metus – 10;
- 31.3. rekomenduojamas sportinių stovyklų skaičius per metus – 4.
32. Sportinio ugdymo ypatumai:
- 32.1. pagal laisvųjų imtynių meistriško ugdymo programą ugdomų sportininkų sveikatos būklė turi būti periodiškai tikrinama, periodiškumą ir tvarką nustato sveikatos apsaugos ministras;
- 32.2. sportinio ugdymo metu, dėl traumos ar ligos (esant sveikatos priežiūros įstaigos pažymai), mokiniai yra atleidžiami nuo pamokų lankymo bei mokesčio už mokslą.
-

LAISVOSIOS IMTYNĖS

Ugdymo programos etapai	Ugdymo programos etapo metai	Ugdytinių amžius(metai)		Ugdytinių skaičius grupėje							Kontaktinių akademinų ugdymo valandų skaičius per savaitę
		Mergaitės, merginos	Berniukai, vaikinai	Iš viso	Iš jų- pasiekusių Meistriško pakopos (MP) rodiklius						
					MP 6	MP 5	MP 4	MP 3	MP 2	MP 1	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	
Meistriško ugdymo	1	11-14	11-14	8	7	1					6-8
	2	12-15	12-15	8	8	2					6-8
	3	13-16	13-16	8	4	5					6-8
	4	14-17	14-17	8		6	2				6-8
	5	15-17	15-17	15-17	8		4	3			